

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap

Szerkesztőség és kladóhivatal:
Riva Szápáry, Adria-palota.
Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:
Égész evre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hóra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér.

LEGUJABB.

Táviratok és telefon-hírek.

A politikai helyzet.

A vezérlebizottság értekezlete.

Budapest, decz. 9. A szövetkezett ellenzék vezérlebizottsága ma délután öt órakor a függetlenségi párt helyiségében értekezletet tart, amelyen a gyengélkedő Kossuth Ferencz helyett Apponyi Albert gróf fog elnökölni. Az értekezleten többféle tervet fognak bemutatni a kibontakozásra vonatkozólag. Lukács László tervében a katonai vívmányokra vonatkozólag még egy pont járul a kilenczes bizottság ismert programjához, tudniillik az, hogy magyar területen a magyar eszredéknél ne játszzák a Gotterhaltét, hanem valami magyar himnusz, például a Király-himnusz.

Vizsgálóbíró a vármegye-házán.

Budapest, decz. 9. Pest vármegye székházában ma déli 12 órakor megjelent Szlavek Ferencz dr., központi vizsgálóbíró Geszti Andor kir. ügyész és Bródy Tibor törvényszéki jegyző kíséretében. Az őrtálló rendőr nem akarta őket beengedni és csak igazolás után nyitott utat nekik. Megjelenésük a vármegye-házán óriási meglepetést keltett, mert a vizsgálóbíró kiküldéséről senki sem tudott, maga Laszberg Rezső gróf főispán sem.

„A TENGERPART” TÁRCZÁJA.

Színész dolga az.

A Tengerpart eredeti tárczája.

Írta: Vajda József.

Folyton a közönség kegyét hajhászni, szélejeinek és nézeteinek rabjává szegődni, tőle mellőztetni, lesújtatni, megsemmisíttetni: színész dolga az.

Órúlni, mikor sirni szeretne, kacagni, mikor szívet mélységes kinok marcangolják, kendőzni azt az örületes ellenmondást, mely szíve-lelke és a külvilág közt van: színész dolga az.

Játszani a hősszerelmezt, mikor felesége otthon a hallálal vivődik, ösezházasonni színpadi kedvesével, mikor az igazinak sirdombján még fű sem nőtt, leküzdeni a tel-feltörő kínos érzéseket, s örömet, jókedvet erőtteni helyükbe: ismét csak a színész dolga az.

Különösen pedig a szegény vándorszínészé.

Csaknem beleszédül sorsának ellentétes voltába, a festék mögé bujtatott fájdalmak csaknem megfojtják, de azért játszania kell, mert színész és élnie kell! . . .

A bírósági kiküldöttek megjelentek Laszberg Rezső gróf főispánnál és közölték vele, hogy a közgyűlési terem minapi eltorlaszolása miatt jöttek helyszíni szemlét tartani és egyuttal kihallgatják a vármegye összes tisztviselőit.

A kihallgatandók közt van Kohári Márton is, akit, mint ismeretes, a Laszberg gróf főispán hivatalba lépésekor történt erőszakoskodások miatt vád alá helyeztek.

A bírósági kiküldöttek megjelenésekor a tisztviselők egyike azonnal elüzent Prónay Desző báróhoz, hogy sürgősen jöjjön a megyeházára. Prónay báró azonban délutáni 1 óráig nem jelent meg.

Pest vármegye ellenállása.

Budapest, decz. 9. A vidékről napról-napra visszaérkeznek Römer Róbert alispánhelyettes aktái, valamint a hivatalos lap számai. Az aktákon Römer Róbert neve, a hivatalos lapon pedig az új szerkesztő, Zlinszky Kálmán alleveltárnok neve kék czeruzával van megjelölve és kérdőjel téve melléje.

Tegnap a vármegye-házán Laszberg gróf főispán megkettőztette a rendőrök számát, de ma reggel ismét leszállították létszámukat. Ez intézkedés indítóokát senki sem tudja.

Arad vármegye a kormány ellen.

Arad, decz. 9. Arad vármegye törvényhatósági bizottsága ma Vásárhelyi Béla főispán elnöklete alatt rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen szótöbbséggel

A falusi kis színtársulat kedvelt énekesnője, a direktorné, hirtelen megbetegedett. Tegnap még a színpadon ünnepelték s ma már betegágyán sem tud megfordulni gyöngyden szerető gondos férje segítségével; tegnap a lámpák előtt a közönség valósággal tüntetett csengő, tiszta hangja mellett s ma a lélegzetét is mesterségesen kell eszközöznöni.

Mi baja, honnan támadt e súlyos, aggasztó betegség, ki tudná azt megmondani?

Aztán ki törődik az ő betegségével? Nem veszi körül ágyát szomorú rokonság, sem a jólelkű szomszédok és ismerősök, nincs ki csendes sóhajain és el-elhaló hörgésein könnyeket hullasson s aki vigasztalni iparkodnék; csak egy ember áll ágya mellett lehorgasztott fővel, könnyes szemekkel és reményevesztett szívvel: a férj, a színész. Szülő, gyermek, rokonság és ismerős egy személyben.

— Feleségem, kedves jó feleségem . . .

Kivülről behallatszik az utcai gyermekek nevetése, a munkáról hazatérő legények nótája, a gulya kolompja, majd az estharang tompa zugása, amikor a férj csendesén térdre ereszkedik a beteg ágya mellett és imádkozni kezd . . .

A beteg, úgy látszik, némileg megkönnyebült az ima varázsa alatt. Felnyitotta nagy-

elfogadták az ellenzék javaslatát, mely szerint a honvédelmi miniszternek a póttartalékosok behívására vonatkozó rendeletét törvénybe ütközőnek tartják. Egyuttal elhatározták, hogy feliratot intéznek a képviselőházhoz.

Revolveres férj.

Budapest, decz. 9. Herz Ignácz budapesti vendéglős ma hajnalban ittas állapotban tért haza és nejével, aki szemrehányást tett neki, összeveszvéen, revolvert rántott és rálőtt a feleségére. Az asszony halálosan megsebesült; a férjet letartóztatták.

Öngyilkos esperes-plébános.

Letenye, decz. 9. Laskovics Ferencz római katolikus esperes-plébános az éjjel az udvarán levő kutba ugrott, ahonnan holtan huzták ki. Öngyilkossága óriási megdöbbenést keltett. Azt hiszik, hogy végzetes tettét hirtelen örületes rohamában követte el.

VÁROSI ÜGYEK.

A városi képviselőtestület ülése.

Tegnapelőtt tartotta a városi képviselőtestület folytatódó ülést, melyen 28 városatyá vett részt. Az elnöki széken Vio Ferencz dr. polgármester ült.

Tiltakozás a határrendőrség ellen.

Vio Ferencz dr. polgármester jelenti, hogy a jogügyi bizottság megszövegezte a képviselő-

beszédese szemeit, szederjes ajka körül gyöngy mosoly játszadozott és alig érthető hangon szólt:

— Menj, kedvesem, a színházba . . . Én már könnyebben vagyok, téged pedig várnak. Tudod, az a mi kenyerünk.

— Nem hagyjak magadra, édesem, ha a világ minden kincsével csalogatnak is. Lelketlenség volna az.

Ebben a pillanatban a társulat egyik tagja lépett be az ajtón lihegve, izgatottan.

— Direktor ur, az istenért, jöjjön már, ne várásson magára.

— Nem megyek.

— Az lehetetlen. A legszebb és legnagyobb szerep a direktor ur kezében van, nem lehet senkit sem beugratnunk. Mi lesz velünk? Éhen halunk.

— Én is veletek halok, de a feleségemet nem hagyhatom, hiszen látod . . .

— De a közönség, direktor ur, a közönség!

— Mit törődöm én most a közönséggel.

— Az nem úgy van. Így beszélni nem szabad. A közönség minden helyet megvett és most türelmetlenkedik, zugolódik.

A beteg felütötte a fejét és kérőleg tekintett férje felizgatott arcába.

testületől kapott megbízás szerint a tiltakozó feliratot a határrendőrség behozatala ellen, amelyet nyomban elküldenek a kormányzósághoz a belügyminiszterhez való felterjesztés végett. (Élénk helyeslés.)

A pótválasztások.

A polgármester közli továbbá, hogy a képviselőtestületől kapott megbízás értelmében kinevezte a két választóbizottság tagjait a december 27-én megejtendő képviselőtestületi pótválasztásokra. A városi bizottság tagjai lettek: Dall'Asta Szaniszló elnök, Bellich György, Dessepi Róbert, Gerbaz Hermann és Kaufmann Bertold. Az alközségi bizottság tagjai lettek: Corossacz Ferencz elnök, Antony Gino dr., Blasevich József, Host Santo és Makla János.

A képviselőtestület jóváhagyja e kinevezést.

A négymillió városi kölcsön.

Ij. Vio Antal dr. városi fogalmazó felolvassa a 4 millió koronás kölcsönre vonatkozó ajánlatokat, melyek közül a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaságé a legkedvezőbb. Az ajánlat feltételeit lapunk annak idején már részletesen közölte.

A képviselőtestület egyhangulag elfogadja a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság ajánlatát.

A Belvedere-utca szabályozása.

A képviselőtestület elhatározza, hogy a Belvedere-utca egy részének szabályozása céljából a Della Motta- és Mayerhofer-féle új házak előtt bizonyos területet a város részére megvásárol.

Virágkiállítás a népkertben.

A földművelési bizottság kérelmére a képviselőtestület a jövő év május és június havában a népkertet egy virágkiállítás céljaira rendelkezésre bocsátja, míhelyt a kiállítás részletes programját a várossal közölni fogják.

Városi mészárszékek.

Brusafarro előadó felolvassa a városi vághid igazgatójának jelentését, melyből kitűnik, hogy a vásárokon nagy szarvasmarháhiány mutatkozik, minek következtében a hus ára lényegesen megdrágult. Azt javasolja, hogy tekintettel arra, hogy a mészárosok helybeli konzorciuma a hus árát folytonosan emeli, a város néhány mészárszéket állítson fel városi közegek ellenőrző felügyelete alatt.

Vio Ferencz dr. polgármester kijelenti, hogy a múlt héten e tárgy megvitatása a kép-

viselőtestület részéről nem lévén lehetséges, elhatározta, hogy saját hatáskörében kísérletképpen megnyitassa az első városi mészárszéket, ami tényleg meg is történt. E mészárszékek a húst átlag 20 fillérrel olcsóbban mérik, mint a magán-mészárszékekben s az első három napon elért eredmények kielégítőnek mondhatók. Kéri tehát a képviselőtestületet, hogy eljárását hagyja jóvá és szavazza meg még több városi mészárszék létesítését.

A képviselőtestület e javaslatot általános helyeslés mellett elfogadja.

Városi zeneiskola.

Az állandó bizottság előadása alapján a városi zeneiskola új szabályzatának tervezetét elfogadják.

Vossila betegápoló özvegye és árvái.

Zárt ülésben a képviselőtestület elhatározza, hogy a kötelessége teljesítése közben szerencsétlenül járt Vossila városi betegápoló özvegyének és árváinak az elhunyt fizetésének egyharmadát és minden árva részére évi 50 koronát szavaz meg kegydíj gyanánt.

Tisztviselő-választások.

A képviselőtestület szavazattöbbséggel Mitrovich Rudolfot a városi kórház ellenőrzőjévé és Baucer Lászlót a kórház számvevő hivatalkárává választja meg.

Ezzel az ülés véget ért.

A villamos közuti vasut megváltása.

Ugy látszik, hogy nemsokára dűlőre kerül e sokat hánytorgatott kérdés is. A képviselőtestület tagjainak többsége a megváltást pártolja és Steinacker Artur várcsatya kezdeményezésére néhány nap előtt bizalmas jellegű értekezletet tartottak a városi tanácsosok, mely a megváltásra nézve kedvező eredménnyel járt, úgy hogy ez ügy mielőbb konkrét formában a képviselőtestület elé fog kerülni. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank hir szerint hajlandó 77,000 korona évi annuitás alapján a várossal újra tárgyalásba bocsátkozni.

KÜLÖNFÉLE.

— **A kormányzó Budapesten.** Szárpály Pál gróf kormányzó és Gatl Tibor dr. kormányzóhelyettes tegnap este Budapestre utaztak. Utazásuk — mint értesülünk — a határrendőrség kérdésével áll kapcsolatban.

maszkodva, mereven, mozdulatlanul, kezei össze voltak kulcsolva, szemei fölakadva, s csak mintha ajkai körül derengett volna egy gyöngye mosoly.

Meghalt . . .

Teste már kihűlt, hideg volt, mint a márvány és a jó férj hiába sirt rá tenger forró könnyet, hiába csókolta arczát forró csókjaival, nem bírta azt többé fölmelegíteni.

Ami ezután következett, az a szegény színész kendőzetlen nagy fájdalom volt. Eljöttek társai, hogy vigasztalják és megsirassák gyászos esetét, eljött a falu közönsége is, hogy kikísérje szeretett színésznőjét a sírkertbe, hogy végignézze és megkönnyezze életének utolsó tragikus felvonását. A színészférjet a jószívű emberek hozták haza a temetőből, ott találták a felesége sírjánál eszméletlenül.

Harmadnap egy szerelmes szerepét játszotta. Es mintha nem is ő lett volna az a szomorú özvegy, akit csak három nap fájdalom választ el feleségétől. Tüzes hűv, szenvedély, lángoló szerelem, egy csábító Szeladon összes tulajdonságai egyesültek benne: nevette, nevette és a közönséget is magával

— **Fest Kálmán utóda.** Amint értesülünk, Fest Kálmán miniszteri tanácsos helyébe, aki nyugalomba vonul, Mentsik Ferencz dr. miniszteri osztálytanácsost fogják kinevezni a tengerészeti hatóság főnökévé. Kinevezése a hivatalos lap legközelebbi számainak egyikében fog megjelenni.

A határrendőrség laktanyája.

Értesülésünk szerint a határrendőrség laktanyájává a csokoládé-gyár mellett levő Leardvillát fogják berendezni, amelyet az állam tavaly vásárolt meg és amely eredetileg kivándorlási szállónak volt szánva. A laktanyában lesz nemcsak a legénység, hanem a tisztikar szállása is.

— **Halálozás.** Kárpáti Györgyöt, az Ospedale-utcai állami elemi iskola igazgatóját súlyos csapás érte: fia, ifjabb Kárpáti György, a m. kir. tengerészeti akadémia növendéke, rövid betegség után 14 éves korában e hó 6-án meghalt. Temetése nagy részvét mellett tegnap délelőtt 10 órakor ment végbe.

Tüntetés a Gotterhalte ellen.

Tegnap este a városi színházban Rostand hírneves darabja, *A sasfők* került színre, melyet a nagyszámu közönség tüntető tetszéssel fogadott. Varini kitűnően s nagy drámai erővel adta a *Sasfők* nehéz szerepét. Costa G. kisasszony mint Mária Lujza produkált igen jó játékot, kifogástalan volt Masi, mint Flambeau és Vitaliani E. a főhercegnő szerepében. A darabnak az osztrák császárságot támadó részeit többször fölhangzó tüntető taps kísérte, majd a Ferencz császár érkezésekor a színpalak mögött felcsendülő *Gotterhalte*-t a karzati közönség folytonos fütyüléssel zavarta. Az előadás és az összjáték kitűnő volt, s a gyönyörű díszletek még emelték az előadás sikerét. Kívánatos volna Rostand e nagyhatalú darabját megismételni.

— **Gyászistentisztelet.** A helybeli izraelita hitközség az oroszországi szomorú események alkalmával elesett hitsorsosokért vasárnap, e hó 10-én délelőtt 11 órakor gyászistentiszteletet fog rendezni.

— **Hajók forgalma.** A tegnapi és mai nap folyamán a következő hajók érkeztek kikötőnkbe: az *Aglaia* Lloyd-gőzös Szmirnából, különféle árukkal; az *Achille* Lloyd-gőzös Konstantinápolyból, különféle árukkal; az *Amphitrite* Lloyd gőzös, hogy innen 1000

ragadta. De amikor lemosta magáról a festéket, amikor eltűnt a szolgáló káprázat és a csábító szerelmesből újra az özvegy színi direktor lett, nem bírta könnyeinek özönét visszatartani, szíve csaknem leszakadt a nagy fájdalomtól.

Mikor az iskolából, ahol az előadást tartották, kijött, odament hozzá egy egyszerű parasztember és kalapját megemelve így szólt:

— Ejnye, uram, ez már még sincs rendin. Alig temejük el a feleségit és maga máris más felesége után jár, azt csábítgatja. Micsoda lelke van magának, hogy ilyet is megtehet?

A színésznek önkénytelenül is könnyekkel teltek meg a szemei és fájdalmasan feltele:

— Igaza van bátyám, nincs is nekem lelkem. De hát azt maga nem érti meg. Színész dolga az.

Ezzel hazament könnyeit ontani és az éjszakát álmatlanul átszenvedni . . . Mert ilyen a színész sorsa! . . .

Épületlebontás miatt végeladás minden áron Schambik Edénél Corso 13.

tonna cukrot vigyen Alexandriába; a *Hungaria* Lloyd-gőzös Konstantinápolyból és a *Ludovica* Lloyd-gőzös, hogy innen a győri vaggongyár által készített vagonokat Argentínába vigye.

— **Büvész-est a Fiumei Magyar Körben.** A *Fiumei Magyar Kör* helyiségében holnap, vasárnap este nagy büvész-előadás lesz. A műsornak igen érdekes pontjai a következők: 1. *Cumberland* Alos gondolatolvasó és jósnő. 2. Mr. *Stanley* illuzionista és spiritalista. 3. Spiritalistika rész (a berlini perből híres *Retta* Anna médium produkcióinak bemutatása). 4. Az átlátszó nő. 5. A csodakatlan és számos más büvészeti mutatvány. Előadás után táncz. Kezdeté este 8 órakor. Belépődíj személyenként 60 fillér.

— **Ön is, felség!** Blum Ernő, a hírneves francia bohózatíró naplójában érdekes epizódot mond el egy *Lassague* nevű színészről, aki a második császárság idejében a párisi közönség kedvence volt. *Lassague* egy ízben végignézte III. Napoleon is, aki kitűnően mulatott a színészen. Előadás után a császár magához hívatta *Lassague*t, aki megjelent az udvari páholyban, amikor is Napoleon császár így szólt hozzá: „*Lassague* ur, ön kitűnő, ma is igen megkacagtatott engem.” A színész zavarában kezet nyújtott a császárnak és így szólt: „Ön is engem, felség!”

— **Az olasz király pályadíjai.** Az olasz király, hogy a fölfedező szellemeket nagyobb tevékenységre sarkalja s a jövő évi milánói kiállítás iránt az érdeklődést fokozatosan fölkeltsé, nemzetközi pályázatot hirdet a következő hat díjjal: 1. 5000 frank egy önműködő vasuti kocsi-kapcsolóra; 2. 5000 frank oly könnyen kezelhető, egyszerű készülékre, mely az elektrotechnikai munkásokat megóvjá az erős áramok ellen; 3. 10,000 frank oly gép fölaltalására vagy javítására, melynek valóban gyakorlati értéke van; 4. 4000 frank sürű népszerű központoknak egészséges tejjel való ellátására, vagyis az e követelménynek legjobban megfelelő intézményre; 5. 10,000 frank a dél-olasz klímának megfelelő munkáslakások típusára; 6. 5000 frank egy motorcsónakra.

— **Kirándulások a tengeren.** A Magyar-horvát tengeri gőzhajózási társaság vasárnap, december hó 10-én, kedvező időjárás esetén a következő tengeri kirándulásokat rendezi:

Ikába és *Lovranába* a *Sava* gőzessel délután 2 és fél órakor, érintve odament Voloszkát és Abbáziát. Visszatérés *Ikába* este 5 $\frac{1}{2}$ órakor, érintve Abbáziát. Menetár oda és vissza 80 fillér.

Abbáziába a *Sirály* és *Volosca* hajókkal felváltva d. e. 7, 8, 9, 10, 11 és déli 12 órakor, valamint délután 2, 3, 4, és 5 órakor. Utolsó járat *Abbáziából* *Fiuméba* este 6 órakor. Menetár oda és vissza 1 korona 20 fillér személyenként.

— **Karácsony és a magyar ipar.** Az Országos Iparegyesület a következő felhívást adta ki: Csak magyar iparczikket vegyen karácsonyi ajándékkul minden magyar ember, ezzel a kéréssel fordulunk a hazafias magyar közönséghez a szeretet ünnepének közeledtével. Mint már évek óta rendszeresen, ezuttal is megismételjük kérés és figyelmeztető szavunkat: a szeretet ünnepén szeretettel támogassuk a magyar munkát; édes szereteteinkre gondolva, ne legyünk mostohák a magyar ipar iránt, amely nehéz, küzdelmes helyzetében nagyon is rászorul a szeretetteljes gondozásra és gyámolításra. És higgye el minden magyar ember: nemcsak rászorul, hanem meg is érdemli. Ajándéktárgyakért nem kell már a szomszédba mennünk. Azóta, hogy az első ilyen felszólításunk elhangzott a magyar ipar szép sikerrel látott hozzá a karácsonyi piac szükségleteinek meghonosításához és a magyar kereskedelem elismerésre méltó buzditással segítette ebben. Disztárgyak, játékok, a házi szükséglet változatos cikkeit, ci-

nos csecsebecsék és hasznos apróságok sokféle változatban készülnek immár itthon is. Aki figyelemmel néz körül, megtalálja a magát. És ne feledjük el, hogy ajándékról lévén szó, szabadabban választhatunk, mint hogyha egy meghatározott, nélkülözhetetlen szükségletünket akarjuk kielégíteni. Ha valamit nem kapunk meg itthon kielégítő minőségben, választhatunk egyebet; de a szeretet nagy ünnepén ne küldjük a pénzünket idegenbe. Hadd legyen e pénteken ünnepe a magyar iparnak is. A hazafiakhoz szólunk, akik a család ünnepén sem feledkezhetnek meg arról, amivel magyarságunknak tartoznak. Hallgassák meg ismételt kérés szavunkat. Legyen az idej karácsony ünnepe a magyar iparnak is: igazi magyar karácsony! *Országos Iparegyesület.*

— **Hajókatasztrófák.** A múlt október hónap a francia tengerészeti iroda jelentése szerint a hajókatasztrófák egész seregével járt. 522 súlyosabb természetű baleset történt, közöttük 70 a hajó elpusztulásával végződött. Október minden napjára tehát 2—3 katasztrófa jutott. Az elpusztult hajók közül 2 német volt, 5 amerikai, 18 angol, 2 spanyol, 4 francia, 1 görög, 1 hollandi, 5 olasz, 2 japán, 18 norvég, 7 orosz és 10 svéd. Hogy ebben a szomorú statisztikában a kis Norvégia ugyanazt a helyet foglalja el, amelyet a hatalmas Anglia, annak a magyarázata nagyon egyszerű. Norvégia ugyanis 7202 vitorlás és gőzhajóval Angolország, Németország és Franciaország után a negyedik helyet foglalja el a kereskedelmi tengerészetben.

— **A kivándorlás és a nemzetvagyon.** *Graetz* Viktor dr. osztrák közgazdasági író adatai szerint 1882-től az 1903. év végéig Magyarországból és Ausztriából összesen 1,637.000 egyén vándorolt ki, mely számból 1,506.000 az északamerikai Egyesült-Államokra esik. Az osztrák kivándorlás sulypontja Galícia; 1897/98-ban az osztrák kivándorlók fele, 1898/99-ben kétharmada, 1899/1900-ban háromnegyede galicziai lakos volt. A nemzetvagyonra következően hat vissza a kivándorlás: 1903-ban az osztrák kivándorlók — kerekszámot véve — 60 millió, a magyar kivándorlók 77 millió koronát küldtek haza. Ezzel szemben kitért a kiutazási költségek amott 33, itt 46 millió koronát, a kivándorlók által magukkal vitt pénz amott 10, itt 14 millió koronát, mely összegeket a hazaküldött pénzek összegéből levonva, kitűnik, hogy 1903-ban a nemzetvagyon a kivándorlás révén Magyarországon 17 millió, Ausztriában 13 millió koronával gyarapodott. Ez elenyészően csekély összeg azokhoz a bevételekhez képest, melyeket a tengerhajózási vállalatok a kivándorlás emelkedése révén elérnek s amely összeg egy éven át csupán a magyar és osztrák kivándorlók részéről 75—80 millió koronára tehető.

KÖZGAZDASÁG.

+ **Az Agrumária részvénytársaság (Fiume)** az 1904/5. üzleti évben kamatokból 781, árukból 7241 korona bruttó bevételt ért el és költségei csak 30 koronát emésztettek meg, úgy hogy a mérleg 7992 korona tiszta nyereséggel zárult, amit azonban levonnak az előző évről áthozott 22,534 korona veszteségből s így a társaság vesztesége 14,541 koronára csökken, ami a 60,000 korona alaptőke 24,23%-ának felel meg. A mérlegtételek zárójelben az előző évi adatokkal — a következők: *Vagyon*: adósok 41,931 (39,668), átmenő tételek 3213 (0), veszteség 14,541 (22,534) korona. — *Téher*: részvénytőke 60,000 (60,000), hitelezők 2686 (2704) korona. Összesen 62,686 (62,704) korona.

+ **A Lloyd-szerződés ügye.** Az *Osztrák Lloyd* tengerhajózási társaság felterjesztését, melyben az osztrák kormányval kötenődő új szerződés feltételeit s az állami támogatás mértékét körvonalozta, most érkezett meg a társasághoz az osztrák kormány leirata, melyben kinyilatkoztatja a szerződéskötésre való hajlandóságát. Kijelenti továbbá, hogy a kormány, hogy a jelenlegi vonalak kiterjesztését nem kívánja, *főszlyt helyes azonban a levanti*

szolgálat tökéletes ellátására s erre való tekintettel hajlandó is a szubvenzió felemelésére. Hír szerint a kormány nem akarja a társaság által kívánt mértékben felemelni a szubvenziót. Bécsből különben jelentik, hogy a társaság üzletvezető tanácsa ma, december 9-én, gyűlést tart, amelyen a kormány leiratára adandó választ is meg fogják állapítani.

+ **Vasuti összeköttetés Dalmáciával.** A legutóbbi bécsi közös miniszteri értekezleten a Dalmáciával való összeköttetés is szóba került. Most félhivatalos oldalról azt jelentik, hogy az összekötő vasut irányára tekintetben végleges megállapodás nem történt. Az egész dolog még csak az előtanulmányok stádiumában van. A tervezett vasut Ogulintól indulna ki, Bihácsnál elné az Unna völgyét, melynek baloldalán tovább haladva, a Buticsnicza-völgyön át Kninig vezetne. A vonal hossza 178 kilométer volna és 67 millióba kerülne. Megjegyzendő, hogy a magyar kormány e tervre való tekintettel már két évvel ezelőtt előmunkálati engedélyt adott egy Ogulintól Bihácsig vezetendő vasutra Otocsacz felé való elágazással. A tervezetnek könnyebben való finanszírozása céljából a nagy beruházási kölcsönbe 10 millió koronát vettek föl.

Szerkesztői üzenet.

Vasutas 79. Ha nyilvános jellegű, feltétlenül engedélyt kell kérni a pénzügyigazgatóságtól.

Kikötőnk forgalma.

Erkezett:
December 8-án.
Veria, angol lobogó alatt, tonnatartalma 2064, kapitány Hewitson, Liverpoolból.
Mailekovits, magyar lobogó alatt, tonnatartalma 1249, kapitány Adamich, Velenczéből.
Oyen, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 1459, kapitány Miletich, Teodoból.
Gelsomena, olasz lobogó alatt, tonnatartalma 138, kapitány Angelini, Triesztből.
Albania, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 100, kapitány Manikovich, Cattaroból.
December 9-én.
Amphitrite, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 2341, kapitány Tomassevics, Triesztből.
Hungaria, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 1072, kapitány Lukovich, Triesztből.
Achille, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 1216, kapitány Bartole, Konstantinápolyból.
Maargen, dán lobogó alatt, tonnatartalma 123, kapitány Martensen, Nápolyból.
Indult:
December 7-én.
Medea T., osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 119, kapitány Vuscovich, Spalatoba.
Tizza, magyar lobogó alatt, tonnatartalma 708, kapitány Tuchtan, Triesztbe.
Toro, olasz lobogó alatt, tonnatartalma 287, kapitány Spano, Messinába.
December 8-án.
Ellena, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 2725, kapitány Scopinich, Triesztbe.
Franz Ferdinand osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 3843, kapitány Matkovich, Triesztbe.
Emma, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 446, kapitány Srichia, Triesztből.

Adria

magyar királyi tengerhajózási részvény-társaság tengeri forgalma.

Erkezett:
Adria december 8-án Barba Cataniából.
Matlekovits december 8-án Fiuméba Swanse aból.
Buda II. december 8-án Velenczébe Cardiffból.
Kolozsvár december 7-én Londonba Fiuméből.
Lederer Sándor december 8-án Marseillebe Valenciából.
Zrinyi december 8-án Nápolyba Palermoból.
Indult:
Árpád december 8-án Cataniából Fiuméba.
Balaton december 7-én Antwerpenből Cardiffba.
Duna december 8-án Sebenicoból Rouenba.
Mátyás király december 8-án Palermoból Maltába.
Szent László december 8-án Cataniából Maltába.
Szápáry december 8-án Bariból Cataniába.

Főszerkesztő:

Szemerjai Kovács Zoltán.

Felelős szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

„Unio” könyvnyomdai műintézet.

IRIS

Piazza Elisabetta 2. sz.
(Whitehead palota).

Felkértek a t. cz. közönség, a bronz és terracotta műtárgyak megtekintésére.

A belépés szabad és vásárlásra nem kötelez.

A műtárgyak kiállítása állandó.

Kiváló alkalom ajándékok vásárlására.

Ócska vas

Bádog Vörös-réz, fémek, ólom és horgany hulladék; **ócska gépek** és használható vasanyagok, ócska zsákok minden állapotban, kötél, ponyva, hulladék és **mindenféle használt tárgyakat** vesznek és eladnak a legjutányosabb árban.

DEUTSCH IGNÁCZ

Telefon 760.

Via Germania 6.

Két eladó telek.

Pecsinében (Susakon) a főuttól a tengerig terjedő két remek fekvésű telek gyári célra vagy villa építésére eladó. Az egyik telek körülb. 600 □ m., a másik körülb. 750 □ m. Mindegyik tengeri fürdő építésére is alkalmas. Előnyös feltételek.

Czim a kiadóhivatalban.

Előfizetések és Hirdetések

„A Tengerpart“

kiadóhivatalához

Adria Palota, Riva Szápáry
czimzendők.

Jszakosság nincs többé!

Kivánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A COZAPOR többet ér, mint a világ minden szobeszedé a tartózkodásról, mert csodálatos állományossá teszi az iszákosnak a szeszes italt. A COZA oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtí mi okozta javulását.

COZA a családok ezreit békítette ki ismét sok ezer férfit a szegény és becstelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó utra és szerencséjéhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a COZAPOR tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba adagot és egy köszönő irással telt könyvet díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezességünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

INGYEN PRÓBA 394. sz.
Ványa ki ezen szelvényt és küldje meg ma az intézetnek (Levelek 25 fillér, levelezőlapok 10 fillerre bérmentesítendő.)

COZA INSTITUTE

(Dept. 394.)

62, Chancery Lane,
London, Anglia.

! Őszi és téli ujdonságok!

Szalonszőnyegek, szőnyegek háló- és ebédlőszobák számára, csipke- és szövetfüggönyök, prémek, asztal- és ágyterítő garnitúrák

nagy választékban és közismert olcsó árakban egyedül **WEISS M. cégnél** kaphatók.

FIUME, Corso II. — TRIEST, Corso 9.

A legmodernebb kézműárak, férfi- és női ruhaszövetek, selyem, bársony, butorszövet, kész fehérnemű, keztük, csipkeárak, szőnyegek, nyakravalók és mindennemű disztárgyak eladása.

Szabott árak! Szabott árak!

Menyasszonyi kelengyék a legolcsóbb árban szállítanak.

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés.

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR“

gyógyszertár

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Kapható Fiumében: *Accurti Károly, Babic Hinko, Mizzan Adorjan, Prodam Ferencz, Prodam János, Schindler Adolf* gyógyszerházaiban, *Rosenkart Ferencz.*

Szabott árak.

V. E. & A. de ROSSI

Piazza delle Erbe 7. (Óváros.)

Többször kitüntetett czipőraktára.

Saját készítésű legkitűnőbb

férfi-, női-, és gyermek czipők

minden árban.

Mérték szerinti megrendelések kifogástalanul eszközöltetnek.

Szabott árak.

Varieté Susák szálloda

Ma és naponta

Nagy

Varieté Előadás

tíz ujonnan szerződött kitűnő művészerővel.

Elsőrendű műsor.

Számos látogatást kér

Az Igazgatóság.

Maison Bonyhádi Helén.

Fiume n. é. hölgyközönségének szives tudomására adom, hogy eddigi zágrábi 15 év a legjobb hírnévnek örvendő

női divat-termemet

Fiuméba helyeztem át.

Kiváló munkaerők megnyerése és a legdivatosabb divatekkek gazdag választéka utján igyekezni fogok, hogy az igen tisztelt hölgyközönség kívánságainak minden tekintetben megfelelhessenek, és hogy teljes bizalmát kiérdemeljem.

Számos látogatást kér

tisztelettel

Bonyhádi Helén

Via Gisella 6. II. em.

Hirdetések

felvételnek a kiadóhivatalban.

Ujdonság! Ujdonság!
Óriási megtakarítás!

Minden háziasszony egy kísérlet után állandóan használja a

„PACIFIC“

száraz tojásliszt-készítményt.

Tyuktojás felhasználásával gyártja:

STROBENTZ TESTVÉREK

gyár-részvénytársaság

Budapest, IX. ker., Üllői-ut 89. szám.

A «Pacific» tojásliszt sült és főtt tészták ugyszintén cukraszütemények és fagyaltok készítésénél kitűnően használható és teljesen pótolja a sütésnél és főzésnél a friss tojássárgáját. Nem romlik és ennélfogva állandó készletben tartható minden háztartásban.

A következő csomagolásokban van forgalomban:

100 gramm ára 2.40 K	160 tojás	} sárgáját } helyettesíti
50 „ „ 1.40 K	80 „	
25 „ „ .60 K	40 „	
4 „ levélben .10 K	6 „	

Kapható minden nagyobb fűszer és csemegeüzletben.

Legújabb utazási öltönyök

Frack, Smoking, Salon, Bonjour öltönyök

Fiu- és leány gyermek-öltönyök

Bordkabátok urak és gyermekeknek

Felöltők urak és gyermeknek

Divatos Ulster uraknak és gyermekeknek

Esőköpenyek uraknak és gyermekeknek

Egyházi paletók és felsőruhák

Paletók uraknak és gyermekeknek

Városi és uti szörme-bundák

Kurta szörme-kabátok

Szörme-kabátok bőrből.

Szabott ár.

Szabott ár.

Minden cikk nagy választékban és legjutányosabban.

Mérték szerinti megrendelések a legjutányosabb árakon készíttetnek.

M. NEUMANN

cs. és kir. udvari szállító

FIUME, CORSO S. SZÁM.

Első fumei magyar

szobafestő és fénymázoló.

Vállal minden e szakmába vágó munkát a legjutányosabb árak mellett Szigorú pontosság és kiváló szakértelem A n. é. közönség b. pártfogását kéri

Altberger Ignác

Via Germania 1. ajtó 7.

Jövedelmező mellékereset

500-600 koronát havonta

kéresket meg nálunk minden hivatású egyén, a ki törvényesen megengedett állam- és nyereség-sorsjegyeknek részletfizetésre való eladásával szándékozik foglalkozni. Ajánlatok intézendők:

Fővárosi Váltóüzlet Társaság

ADLER és TÁRSA céghez

Budapest, V. Nagykorona-utca 13.

Érdekes kérdések és feleletek!!

- K. — Kinek van a legnagyobb saját gyártmányú czipőraktára?
F. — Ah Ön nem is tudja azt? Menjen csak a Corson a S. Georgijević-féle czipőraktárba
K. — Hol kaphatók a legjobb és legfinomabb francia-chevreaux czipők?
F. — Csakis a jól ismert S. Georgijević-féle üzletben!
K. — És teljes-e ezen raktár a vörös- és champagne-szinű czipőkben is?
F. — Természetes! csak sziveskedjék a Georgijević-féle üzletbe fáradni.
K. — És hol található valódi amerikai Boks- és amerikai Chevreaux czipőket?
F. — Dús választékban csakis a Georgijević-féle üzletben találja.
K. — Kérem sziveskedjék nekem megmondani, hogy hol kaphatok egy pár modern angol- vagy francia czipőt?
F. Kérem menjen csak a S. Georgijević-féle üzletbe. Ön jól ki lesz ott szolgálva, mert csak is ott kaphat modern angol- és francia czipőket!
K. — Hol kaphatok egy pár olcsó, de azért mégis jó erős czipőt?
F. — A Corson a S. Georgijević-féle üzletben, olcsó és jó erős czipőket kaphat Ön 10, 12 és 13 koronáért.
K. — Hol rendelhetek mérték szerint egy pár czipőt? mivel a tyukszemeimmel igen sok bajom van!
F. — Hogy? Ön még nem is tudja, hogy Georgijević a mértékvevésben specialista?
K. — Kérem mondja meg még nekem, hogy hol javíthatom meg a czipőmet?
F. — A Corson a Georgijević-féle üzletben, ezen tekintetben szintén teljesen ki fogják Önt elégtetni.
K. — E szerint Georgijevićnek van a legnagyobb saját készítményű úri-, női- és gyermek-czipőraktára?
F. — Természetes! Tessék csak kifáradni a Corsora és ott a 11. szám alatt a „Hôtel Lloyd“ palotájában találja Ön a S. Georgijević-féle czipőraktárt és biztosítom, hogy igényel teljesen ki lesznek elégtelve.
K. — Tud-e Georgijević úr magyarul is beszélni?
F. — Ó igen, beszél az magyarul, németül, olaszul, horvátul, szerbül sőt még angolul is beszél.
K. — Igen helyes, akkor oda megyek.

A legmodernebb szövetek!

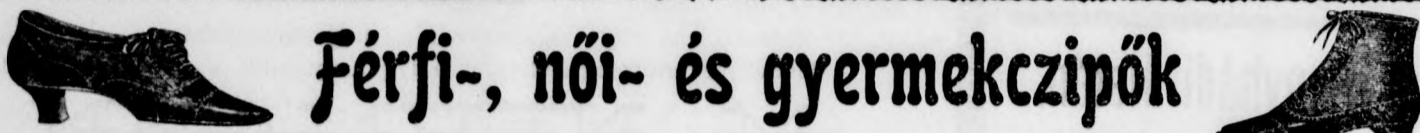
ruhák számára, kitűnő szabás, szolid kidolgozás!

Legolcsóbb árak, legjobb anyag, leggyorsabb kiszolgálás.

Raktárunkban, úri-, női- és gyermek- ruhák az őszi és téli időnyre, és mindennemű szövetek dús választékban találhatók. — Gyors kiszolgálás. — Számos látogatást kér:

Miksic és Raganzini - Fiume: Corso.

Legjobb és legszebb karácsonyi ajándékok.

Férfi-, női- és gyermekcipők

legkitűnőbb és legtartósabb anyagból. — Legfinomabb és legelegánsabb kivitelben.

Legolcsóbb bevásárlási forrás

a világ leghíresebb münchengrätzi cipőgyár raktáránál.

RABENSTEIN RUDOLF

Via del Governo 10. FIUME Via del Governo 10.

Czipők mérték szerint.

Amerikai czipők.

Ötvenéves! Lelkiismeretes! Saját érdekében hirdessen a hírnevéért. LEOPOLD GYULA hirdetői irodája által, Budapest, Erzsébet-körút 54. Szakavatottsági Pontosság!

MINDEN HÖLGY ELŐNYE

olcsón és a mellett még divatosan és elegánsan ruházkodni.

Saját érdekében

kérje ezért dustartalmu mint a-gyűjteményünket, melyet megtekintés végett ingyen és bérmentve küld a

WIENER MODERN UNION

Bees. I., Schottenring 10

VÉRSEGENYSÉG, ETVÁGYTALANSÁG, IDEGENSÉG
gyógyítására és gyenge gyermekek erősítésére a leghalásosabb készítmény.

KRIEGER-féle

TOKAJI CHINA-VASBOR.

Valódi tokaji borból készült, tehát nem tévesztendő össze más készítménnyel. Hendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért. Kis üveg ára 3-20 kor Nagy üveg 0 kor. — Kapható gyógytárakban. Postán küldi. **KORONA-GYÓGYSZERTÁR**, Budapest, Mátyás-tér.

SZIMON ISTVÁN FÉLE
GYÓGYEREJŰ SÓS-BORSZESZ

MINDENÜTT KAPHATÓ

Szőnyegek takarók függönyök eszpekefüggönyök

Butorszövetek Szőnyeg-ház **S. SCHEIN** os. és kir. udv. oszt.

WIEN, L. Bauernmarkt 12.

Düstartalmú képes **ARJEGYZÉK** ingyen és bérmentve

Császárfürdő

Elsőrangú kén-só-hevívíz gyógyfürdő páratlan gőzfürdővel, legmodernebb közös és külön iszapfürdőkkel, pompás ásványvíz-uszodákkal, kó-, kád-, hólg-, villamos víz-, szénsavas és napfürdőkkel

téli és nyári gyógyhely **BUDAPESTEN.**

Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve 200 kényelmes lakószobával. A legszolidabb kezelés.

Ön nagyon idősnek látszik!
Fesse haját a **CZERNY-féle Tanningene** HAJFESTŐ-SZERREL

PLATSCHÉK VILMOS

elismerett legolcsóbb, legszolidabb

FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza

Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

SMITH PREMIER
képviselek keresetnek.

SMITH PREMIER N°5
képes árjegyzék ingyen.

A VILÁG LEGJOBB ÍRÓGÉPE.

BUDAPEST ANDRÁSSY-UTJA

Pattanás, kiütés, seplő, májfolt, sőt ráncok is eltűnnek az arczról a valódi angol

BALASSA FÉLE UGORKATÉL

használata által. Egy üveg ára 2 korona. Mozzá ugorkaszappan 1 k, púder 1-20, K.

Főszékhely: **BALASSA KORNÉL** gyógyosztára Bpest-Erzsébetfalva.

Dr. Kovács kézpasztája 3 nap alatt biztosan hat. Tégelye K 1-20. Dr. Kovács gyógytára Bpest, Gyár-ú. 17.

HOTEL PARIS SZÁJLODA

SZÉKELY SIMON PÁL

BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRÚT 25. 52.

100 szoba 2-20 K-tól fejébb kizszoigálással és villanyvilágítással együtt. Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sörcsarnok a házában. Villamos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok és hajók felé.

KATZER -féle részv. társaság megóvó-intézete az első és legnagyobb 1/4 millió részvény-tőke.

Budapest, Ó-utca 42, 44 (saját ház), 45, 46, és Uj-utca 43.

Katzer szórmeárú az egész világon el vannak terjedve és elsőrangúak.

KISS SZERENCSEJE NAGY

1000.000 VÁSÁROLJON CSAK KISS-FÉLE SZERENCSE-SORSJEGYET

KISS KAROLY ÉS TARSÁ

BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRÚT 19.

A MÁLNÁSI SICULIA GYÓGYFORRÁS

kiváló összetételű égvényes sós savanyuvíz, amely tapasztalatom szerint megbízható gyógyhatással bír a légzőszervek, valamint a gyomor és bélszatórna hurutos bántalmainál, ugy-szintén a húgy és ivarszervek hurutos és vérpangásos bántalmainál is. Jó hatást gyakorol továbbá a belek atoniája és a hasi vérbőségéből eredő májbetegségek ellen. A „Siculia”-forrás belső használatának fürdésével való egyesítése oszlató hatást fejt ki a női medence szervek idült izzadmányainál. A tüdőgümőkór kezdetleges eseteiben, valamint a gümős-görvényes nyírkmirigy daganatok ellen jó sikerrel alkalmazható. Czelészerü segédeszközt képez az elhízás és idült köszvény gyógyításában is. Ezen sokoldalú használhatóságánál fogva méltán számolt tarthat az orvosok figyelmére

Budapest, 1905. január 8.

Dr. Korányi Frigyes, egyetemi tanár, tőreodihézi tag, a M. Tud. Akad. tagja, stb. stb.

Székely a helyi tulajdosos „SICULIA” természetes szénsavat sűrítő gyár. t. MÁLNÁSFÜRDŐN Hármaszék va. Cím: SICULIA, MÁLNÁSFÜRDŐ. Főraktárak Budapestben: IV., Múzeum-körút 7., és minden nagyobb városban

Kérjük a SICULIA névre figyelni!!!

Székely szab. Árpád

RAJZ-ESZKÖZ. az összes közép-iskolákban a legjobban be-vált

MAGYAR KÖRZŐ

MINDENÜTT KAPHATÓ.

A valódi hírneves MÁLNÁSI SICULIA (székely) gyógyforrásvíz kapható: Fiumében, GAL JANOS üzletében

Nyomatott az „Unio” könyvnyomdaiban Fiume, (Adria-palota, Riva Szápary)